एकाइ ३ · हाम्रा सामाजिक मूल्यमान्यता: सहिष्णुता, शान्ति र राष्ट्रिय विभूति

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ३०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३०

१ मुख्य शब्द [३]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

तटस्थ	**धर्मनिरपेक्षता**	**धार्मिक सहिष्णुता**	**राष्ट्रिय मेलमिलाप**	**राष्ट्रिय विभूति**	**शान्ति संस्कृति**	**समानुभूति**
सहानुभूति						

राज्यले कुनै पनि धर्ममाथि भेदभाव नगरी सबै धर्मलाई समान मान्यता दिनुलाई _____ भनिन्छ। धर्मनिरपेक्ष राज्यको कुनै आधिकारिक धर्म हुँदैन र धर्मका मामिलामा राज्य _____ रहन्छ। अरूको दुःख देखेर दया लाग्नुलाई _____ भनिन्छ भने आफूलाई उसको ठाउँमा राखेर उसले जस्तै महसुस गर्नुलाई _____ भनिन्छ। राष्ट्रको गौरव बढाउन आआफ्नो क्षेत्रबाट विशिष्ट योगदान पुऱ्याउने र राज्यबाट सम्मानित व्यक्ति _____ हुन्। बी.पी. कोइराला वि.सं. २०३३ पुस १६ मा _____को नीति लिएर नेपाल फर्के।

२ जोडा मिलाउनुहोस् [३]

समूह ‘क’ का राष्ट्रिय विभूतिलाई समूह ‘ख’ का योगदानसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। समूह ‘ख’ को एउटा योगदान बढी छ। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

समूह ‘क’		समूह ‘ख’
१. राम शाह	☐	**क.** अध्यात्म रामायणलाई सरल नेपाली कवितामा उतारेको
२. अरनिको	☐	**ख.** जनताको ऋण तिरिदिएको सम्झनामा नेपाल संवत्
३. बलभद्र कुँवर	☐	**ग.** बेइजिङको श्वेत स्तूप निर्माण
४. भानुभक्त आचार्य	☐	**घ.** दिल्ली सम्झौता र प्रजातन्त्र स्थापनाको घोषणा
५. मोतीराम भट्ट	☐	**ङ.** “न्याय नपाए गोरखा जानु” भन्ने उखान चलाउने न्याय
६. शङ्खधर साख्वा	☐	**च.** नेपाली साहित्यको पहिलो जीवनी लेखेको
		छ. नालापानी किल्लाको रक्षा

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. पुनःस्थापित प्रतिनिधि सभाले वि.सं. २०६३ जेठ ४ मा नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गऱ्यो। ☐

ii. संयुक्त राष्ट्रसङ्घको महासभाले सन् २००० मा शान्ति संस्कृतिसम्बन्धी घोषणापत्र र कार्ययोजना पारित गऱ्यो। ☐

iii. पुष्पलाल श्रेष्ठले वि.सं. २००६ मा काठमाडौँमा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी स्थापना गरे। ☐

iv. बी.पी. कोइराला नेपालका पहिलो जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री हुन्। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति दिवस हरेक वर्ष कुन दिन मनाइन्छ? [१]

ख. गौतम बुद्धले दिएका हिंसा नगर्नु, चोरी नगर्नु, व्यभिचार नगर्नु, झुटो नबोल्नु र नसालु पदार्थबाट टाढा रहनु भन्ने उपदेशलाई के भनिन्छ? [१]

ग. पृथ्वीनारायण शाहका राष्ट्रियता, परराष्ट्र नीति, अर्थतन्त्र र न्यायबारेका विचार कुन ग्रन्थमा सङ्गृहीत छन्? [१]

घ. नेपालमा प्रजातन्त्र दिवस कुन दिन मनाइन्छ? [१]

ङ. सगरमाथा चढ्ने पहिलो नेपाली महिला को हुन्? [१]

च. एक जना व्यक्तिलाई धर्म परिवर्तन गर्न दबाब दिइयो। यसले संविधानको कुन मौलिक हकको उल्लङ्घन गर्छ? [१]

छ. दिलिप दसैँमा साथीलाई घरमा बोलाउँछन्, इदमा हसिनाको घर र क्रिसमसमा रेस्मासँग चर्च जान्छन्। उनको व्यवहारमा कुन गुण देखिन्छ? [१]

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-9-social/our-social-values-and-norms

ज. पानी परेको दिन बाटामा चिप्लिएर लडेका साथी पुरनलाई देखेर हरि हाँसे र पछि पछुताए। हरिले सुरुमै के गर्नुपर्थ्यो? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[८]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. धार्मिक सहिष्णुताले समाजमा पार्ने कुनै दुई सकारात्मक प्रभाव लेख्नुहोस्। **[२]**

ख. समानुभूति र सहयोगको अन्तरसम्बन्ध उदाहरणसहित लेख्नुहोस्। **[२]**

ग. बी.पी. कोइरालाको राजनीतिक जीवनको सुरुआत कसरी भएको थियो? **[२]**

घ. तपाईंको विद्यालयमा फरक फरक धर्म मान्ने विद्यार्थी पढ्छन्। विद्यालयमा धार्मिक सहिष्णुता बढाउन विद्यार्थीले गर्न सक्ने कुनै दुई काम लेख्नुहोस्। **[२]**

६ लामो उत्तर [४]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

शान्ति संस्कृति प्रवर्धनका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घले कुन कुन क्षेत्रमा काम गर्न जोड दिएको छ? उल्लेख गर्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

पुष्पलाल श्रेष्ठ र बी.पी. कोइराला फरक राजनीतिक विचारका नेता थिए। तैपनि पुष्पलालले नेपाली काङ्ग्रेस र कम्युनिस्टको संयुक्त सङ्घर्षले मात्र निरङ्कुश पञ्चायती शासन अन्त्य गर्न सकिन्छ भनेका थिए। यो विचार किन ठिक साबित भयो, र यसले आज हामीलाई के सिकाउँछ?

८ क्रियाकलाप: हाम्रा राष्ट्रिय विभूति (अङ्क नदिइने)

तलका राष्ट्रिय विभूतिको योगदान कुन क्षेत्रमा छ र मुख्य योगदान के हो, लेखेर तालिका पूरा गर्नुहोस्।

राष्ट्रिय विभूति	क्षेत्र	मुख्य योगदान
जनक		
अंशुवर्मा		
पृथ्वीनारायण शाह		
भीमसेन थापा		
फाल्गुनन्द लिङ्देन		
जय पृथ्वीबहादुर सिंह		
त्रिभुवन		